

Методичні рекомендації по написанню есе

Есе (від франц. *essai* – спроба, проба, нарис) – прозаїчне висловлювання невеликого обсягу і вільної композиції, що виражає індивідуальні враження і міркування з конкретного приводу або питання і свідомо не претендує на вичерпну відповідь. Пам'ятайте! Обираючи жанр есе, ви можете дозволити собі бути суб'єктивними, зосередитися на частковому, а не на головному, висловлювати спірні міркування, наводячи мінімум доказів, але, з іншого боку, саме це може бути і небезпечним – уявна легкість — пиши собі, як бажаєш. Але зовсім не факт, що ваш твір вийде оригінальним та цікавим.

Види есе: *вільне* (невеликий обсяг (до 10 речень), вільна форма і стиль викладу, довільна структура, обов'язкова вимога – наявність позиції автора); *формальне* (структуроване, оздоблене тезами, аргументами, прикладами, оцінювальними судженнями, висновками).

Види формального есе: *інформаційне* (есе-розповідь, есе-визначення, есе-опис); *критичне*; *есе-дослідження* (порівняльне есе, есе-протиставлення, есе причини-наслідку, есе-аналіз).

За змістом: філософське, літературно-критичне, історичне, художнє, художньо-публіцистичне.

За літературною формою: рецензія, лірична мініатюра, сторінка зі щоденника[джерело?], лист.

За композиційними особливостями: рефлексійне, аналітичне, критичне, розповідне, описове.

Стиль есе вирізняється:

- афористичністю;
- образністю;
- парадоксальністю.

Для есе характерне використання численних засобів художньої виразності:

- символи;
- метафори;
- порівняння;
- алегоричні і притчові образи.

Для передачі особистого сприйняття автору есе необхідно:

- використовувати всілякі асоціації;
- проводити паралелі;
- добирати аналогії.

Есе буде цікавим, якщо в ньому будуть присутні:

- непередбачувані(парадоксальні) висновки;
- несподівані повороти;
- цікаві поєднання.

Мовна будова есе – це динамічне чергування полемічних висловів, питань, проблем, використання розмовної інтонації і лексики.

Інструкція

1 крок

Обдумайте зміст.

Перед початком написання есе, обдумайте його структуру і зміст. Найпростіше це зробити, поставивши самому собі декілька питань стосовно тематики. Формулювання відповідей на них допоможе в написанні основної частини. Постарайтеся відразу визначити стилістику свого майбутнього тексту.

2 крок

Напишіть есе.

Сформулюйте основну ідею, постарайтесь привернути увагу того, хто читає чимось, що захоплює. Приведіть аргументи на доказ вашої основної думки. Якщо доречно, наведіть приклади з Вашого життя. У завершальній частині підсилюйте основну думку, висловлену спочатку. Пов'яжіть зі вступом і основною частиною.

3 крок

Проведіть перевірку.

Перевірте структуру: чи є логічний зв'язок між умовними частинами? Перевірте, чи в єдиному стилі написано есе. Приберіть все зайве, текст повинен вийти коротким і лаконічним. Не бійтеся переписувати есе знов і знов.

АРГУМЕНТАТИВНЕ ЕСЕ – це твір, в якому розглядають переваги та недоліки конкретної теми.

Варіант побудови структури аргументативного есе.

Вступний абзац (чітко окреслення теми, що розглядається; варто пам'ятати, що у вступі не слід висловлювати власну думку).

Основна частина (повинна містити аргументи за і проти предмету, про який йдеться в есе та складатися з двох частин (навіть абзаців), в одному з яких зазначені всі «за», а в іншому всі «проти»; при цьому можна наводити приклади та слід обґрунтовувати всі аргументи).

Висновок (у цій частині слід підвести підсумок усього сказаного та висловити власну думку щодо теми).

Важливо пам'ятати!

Складіть список усіх «за» та «проти» перед написанням есе.

Не використовуйте скорочення та сленг.

Можна починати кожен абзац з речення, в якому коротко зазначено основну думку всього абзацу.

Використовуйте відомі цитати, які стосуються теми есе, адже вони можуть зробити ваш твір цікавішим.

Поради і попередження:

Уникайте помилкових емоцій і зайвих слів. Знайдіть щирий тон, не дуже офіційний, але і не дуже розмовний. Внесіть до есе нотку оптимізму.